

توسعه پایدار منطقه‌ای و جهانی شدن

تألیف:

ایرج رحیم پور اصل

آسیه سادات عبدالله زاده

آریان‌نقش ۱۳۹۹

سرشناسه	: رحیمپور اصل، ایرج، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور	: توسعه پایدار منطقه‌ای و جهانی شدن
مشخصات نشر	: تألیف ایرج رحیمپور اصل، آسیه سادات عبداله زاده.
مشخصات ظاهری	: تهران: آریا نقش، ۱۳۹۹.
شابک	: ۵۳۶ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: 978-622-686531-9
یادداشت	: فنی
موضوع	: کتابنامه: ص. ۴۷۴-۵۳۸.
موضوع	: توسعه پایدار
موضوع	: Sustainable development
موضوع	: جهانی شدن
موضوع	: Globalization
موضوع	: رشد اقتصادی
موضوع	: Economic development
موضوع	: جغرافیای اقتصادی
موضوع	: Economic geography
شناسه افزوده	: عبداله زاده، آسیه سادات، ۱۳۵۸-
رده بندی کنگره	: HC۷۹
رده بندی دیویی	: ۳۳۸/۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۱۳۴۳۲

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۷۲۸۹
www.arianaghsh20.ir

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
خیابان وحید نظری، پلاک ۱۵۰، واحد ۱۰۰

توسعه پایدار منطقه‌ای و جهانی شدن

تألیف: ایرج رحیمپور اصل، آسیه سادات عبداله زاده

چاپ: چاپ اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۶۵-۳۱-۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولفان محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۵.....	مقدمه
	بخش اول
۲۷.....	کلیات
	فصل اول
۲۹.....	جهانی شدن و توسعه
۳۰.....	۱-۱ مقدمه
۳۵.....	۲-۱ محاسبه شاخص‌های مقایسه‌ای
۳۵.....	۱-۲-۱ توسعه ماتریس داده
۳۶.....	۲-۲-۱ رتبه بندی استاندارد ماتریس
۴۴.....	۲-۲-۱ محاسبه راسل پیچیده بین کشورهای گروه ۲۰
۵۵.....	۴-۲-۱ طراحی کوتاه ترین فواصل
۵۵.....	۵-۲-۱ تفسیر جدول پهنه
۵۸.....	۶-۲-۱ رتبه بندی کشورها بر حسب توسعه جهانی شدن
۶۵.....	۳-۱ محاسبه میزان توسعه جهانی شدن
۷۵.....	جمع بندی
	فصل دوم
۷۷.....	جهانی شدن و اقتصاد غیر رسمی در کشورهای در حال توسعه
۷۸.....	۱-۲ مقدمه
	۲-۲ شواهد بین‌المللی در مورد غیر رسمیت، رشد اقتصادی و جهانی شدن در کشورهای در حال توسعه
۷۹.....	توسعه
۷۹.....	۱-۲-۲ اقتصاد غیر رسمی و نرخ استخدام غیررسمی
۸۱.....	۲-۲-۲ غیر رسمیت، رشد اقتصادی و فضای باز تجاری
۸۴.....	۳-۲ چشم انداز کلی، تدابیر غیررسمیت
۸۵.....	۱-۳-۲ مفاهیم و ابعاد
۸۷.....	۲-۳-۲ کار آفرینی غیررسمی
۸۸.....	۳-۳-۲ پس زمینه اقتصاد غیررسمی
۹۰.....	۴-۲ جهانی شدن، رشد اقتصادی و اقتصاد غیررسمی
۹۰.....	۱-۴-۲ تعریف و مقیاس جهانی شدن

۹۲.....	۲-۴-۲ تحول نظری جهانی شدن.....
۹۵.....	۵-۲ آثار تجربی جهانی شدن و اقتصاد غیررسمی.....
۹۷.....	۶-۲ تدبیر جامع جهانی شدن.....
۱۰۱.....	جمع‌بندی.....

فصل سوم

۱۰۲.....	اقتصادهای در حال توسعه تجارت جهانی شده، قوانین جدید چپاول جنوب.....
۱۰۲.....	۱-۳ مقدمه.....
۱۰۵.....	۲-۳ سیاست تجاری نئولیبرال در تئوری.....
۱۰۸.....	۱-۲-۳ نشست اوروگونه.....
۱۱۶.....	۳-۳ حل و فصل اختلافات.....
۱۱۹.....	۳-۳-۱ سوابق تاریخی.....
۱۱۸.....	۳-۳-۱-۱ اتحادیه اروپا علیه قانون هلر - بارتون.....
۱۲۰.....	۳-۳-۱-۲ بخش ۳۰۱.....
۱۲۰.....	۳-۳-۱-۳ پروند کانادا علیه برزیل.....
۱۲۱.....	۳-۳-۱-۴ پنبه.....
۱۲۲.....	۳-۳-۱-۵ آنتیگوا و باربودا.....
۱۲۱.....	۳-۳-۱-۶ گوشت هورمونی.....
۱۲۱.....	۳-۳-۱-۷ شکایات کره.....
۱۲۳.....	۴-۳ سیاست عملی تجارت: نهادهای سازی تبعیض و نابودی دموکراسی.....
۱۲۳.....	۵-۳ نشست توسعه دوحه، و کنفرانس وزرای مالی.....
۱۲۷.....	جمع‌بندی.....

فصل چهارم

۱۲۸.....	کیفیت نهادی و جهانی شدن در کشورهای در حال توسعه.....
۱۲۸.....	۱-۴ مقدمه.....
۱۳۰.....	۲-۴ جهانی شدن و نهادها: مفاهیم و معیارها.....
۱۳۳.....	۳-۴ عوامل تعیین کننده تجارت.....
۱۳۵.....	۴-۴ تغییر نهادی از دیدگاه جهانی شدن.....
۱۳۷.....	۱-۴-۴ ساختار نهادی.....
۱۳۸.....	۲-۴-۴ رانت.....

۱۳۹.....	۴-۳ انتقال تکنولوژی
۱۴۰.....	۴-۴ قدرت سیاسی و تاثیر رقابت خارجی
۱۴۱.....	۴-۵ تغییرات نهادی و جهانی شدن: یک رابطه علی
۱۴۲.....	۴-۶ جهانی شدن و نهاد: کشورهای در حال توسعه
۱۵۰.....	جمع بندی

فصل پنجم

طبقه بندی کارکرد کشور بر اساس تولید ناخالص داخلی بر اساس شاخص نوآوری در کشورهای	
۱۵۲.....	گروه ۲۰
۱۵۳.....	۵-۱ مقدمه
۱۵۸.....	۵-۲ شاخص های مقایسه ای
۱۵۸.....	۵-۲-۱ توسعه داده ماتریس
۱۶۷.....	۵-۲-۲ تشکیل ماتریس استاندارد
۱۶۷.....	۵-۲-۳ محاسبه شاخص های ترکیبی بین اقتصادهای گروه ۲۰
۱۷۶.....	۵-۲-۴ تعیین کوتاه ترین فاصله
۱۸۵.....	۵-۲-۵ رسم جدول بهینه
۱۸۹.....	۵-۲-۶ رتبه بندی اقتصادها بر اساس بهبود و توسعه
۱۹۷.....	۵-۲-۷ محاسبه میزان توسعه اقتصاد
۱۹۹.....	جمع بندی

فصل ششم

چالش های شرکت ها پس از بحران مالی جهانی تحت تاثیر جهانی شدن	
۲۰۸.....	۱-۶ مقدمه
۲۰۹.....	۲-۶ چالش های مدیریت خطر شرکت پس از بحران مالی جهانی
۲۱۱.....	۳-۶ تحلیل طرح های پیشنهادی توقف پرداخت دیون شرکت ها
۲۱۲.....	۴-۶ تحلیل سریال های زمانی
۲۱۷.....	جمع بندی

بخش دوم

۲۱۸.....	آفریقا
----------	--------

فصل اول

۲۱۹.....	سرمایه گذاری مستقیم خارجی چین و موانع انتقال تکنولوژی به آفریقای صحرای جنوبی
----------	--

۲۲۰.....	۱-۱ مقدمه
۲۲۱.....	۲-۱ ظرفیت‌های نوآوری و بومی سازی دانش خارجی در کشورهای در حال توسعه
۲۲۴.....	۳-۱ روابط چین - آفریقا و معضل بومی سازی دانش
۲۲۴.....	۱-۳-۱ دینامیک فن‌آوری شکننده در آفریقای صحرای جنوبی
۲۲۶.....	۲-۳-۱ کمک‌های چین به آفریقای صحرای جنوبی
۲۳۱.....	۴-۱ شراکت چین - سنگال
۲۳۳.....	۵-۱ ظرفیت جذب ملی در سنگال، نقش همکاری چین
۲۳۴.....	۱-۵-۱ هویت دانش ملی در سنگال
۲۳۴.....	۲-۵-۱ واردات کالا و خدمات در سنگال
۲۳۶.....	۳-۵-۱ جریان‌های سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به سنگال
۲۳۸.....	۴-۵-۱ خرید مستقیم نوآوری خارجی
۲۳۸.....	۶-۱ حضور چینی‌ها در سنگال
	۱-۶-۱ تأثیرات احتمالی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی چین در کشورهای آفریقایی صحرای جنوبی
۲۳۹.....	
۲۴۴.....	جمع بندی

فصل دوم

۲۴۷.....	تأثیر تجارت بر توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه آفریقایی
۲۴۸.....	۱-۲ مقدمه
۲۴۹.....	۲-۲ بررسی داده‌ها
۲۵۵.....	۳-۲ تحلیل رگرسیون
۲۵۹.....	۴-۲ آزمون‌های علیت گرانگر
۲۶۱.....	جمع بندی

فصل سوم

	پروژه مکتب مساوات از طریق جهانی شدن دانش و فن‌آوری آفریقایی جهت اشاعه توسعه صنعتی و رقابت جهانی
۲۶۳.....	
۲۶۴.....	۱-۳ مقدمه
۲۶۸.....	۲-۳ قیاس دانش بومی آفریقایی با دانش بومی غربی
۲۶۹.....	۱-۳-۲ فن‌آوری و دانش بومی در آفریقا
۲۷۰.....	۲-۳-۲ فن‌آوری چیست؟

۳-۳	دانش و فن آوری بومی در سراسر آفریقا	۲۷۲
۳-۳-۱	فن آوری و دانش بومی برای توسعه صنعتی آفریقا و رقابت جهانی	۲۷۷
۳-۳-۲	جهانی شدن دانش و فن آوری بومی آفریقا	۲۷۹
	جمع بندی	۲۸۳

فصل چهارم

	جهانی شدن اقتصادی و توسعه نیجریه	۲۸۵
۴-۱	مقدمه	۲۸۶
۴-۲	چشم انداز مفهومی جهانی شدن و توسعه	۲۸۷
۴-۳	جهان شدن و رشد و توسعه اقتصادی	۲۹۲
۴-۴	زمان تجارت جهانی نشست ها و معاهدات	۲۹۳
۴-۵	درآمد، ساختار، حجم تجارت نیجریه	۳۰۰
۴-۶	شاخص های توسعه نیجریه	۳۱۳
۴-۷	چالش های جهانی شدن توسعه	۳۱۹
۴-۷-۱	سیاست توسعه اقتصادی نیجریه	۳۱۹
۴-۷-۲	عدم توانایی در کاربر اهرم بقود مزیت نسبی	۳۲۰
۴-۷-۳	فشار ناپهنگام لیبرال ساز، تحریر	۳۲۱
۴-۷-۴	توسعه سرمایه انسانی	۳۲۱
	جمع بندی	۳۲۳

بخش دوم

	خاورمیانه و شمال آفریقا	۳۲۵
--	-------------------------	-----

فصل اول

	چالش های نظری کشورهای اسلامی در دنیای جهانی شده	۳۲۷
۱-۱	مقدمه	۳۲۸
۱-۲	وضع نامساعد اسلامی در برابر جهانی شدن	۳۲۹
۱-۳	نقش اسلام در دوران جهانی شدن	۳۳۶
	جمع بندی	۳۴۱

فصل دوم

	جهانی شدن و تحول دولت در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا	۳۴۵
۲-۱	مقدمه	۳۴۶

۲-۲ اصلاحات مدیریت عمومی تحت جهانی شدن.....	۳۵۱
۲-۳ اصلاحات مدیریت عمومی تحت لوای جهانی شدن: تجربه کشورهای منطقه منا.....	۳۶۲
۲-۳-۱ تعریف منطقه منا.....	۳۶۳
جمع بندی.....	۳۶۵

بخش چهارم

آسیا.....	۳۷۹
-----------	-----

فصل اول

جهانی شدن فرهنگی: تحلیل انتقادی بحران هویت در کشورهای.....	۳۸۱
در حال توسعه.....	۳۸۱
۱-۱ مقدمه.....	۳۸۲
۱-۲ جهانی شدن و محیط محلی در اقتصادهای در حال توسعه.....	۳۸۳
۱-۳ جهانی شدن: تهدیدی برای هویت محلی در کشورهای در حال توسعه.....	۳۸۵
جمع بندی.....	۳۹۲

فصل دوم

جهانی شدن اجتماعی: رضایت مندی از سطح زندگی در کشورهای.....	۳۹۳
در حال توسعه.....	۳۹۳
۲-۱ مقدمه.....	۳۹۴
۲-۲ جهانی شدن اجتماعی و رسانه.....	۳۹۶
۲-۳ رهیافت نظریه رضایت مندی.....	۳۹۷
۲-۳-۱ تماشای تلویزیون و رضایت زندگی.....	۴۰۰
۲-۴ تحلیل داده‌ها.....	۴۰۵
۲-۵ تفاوت‌های جمعیت شناختی با رضایت از زندگی.....	۴۰۶
۲-۵-۱ ارتباط بین مشاهده تلویزیون و رضایت از زندگی.....	۴۰۹
۲-۶ تحلیل رگرسیون.....	۴۱۱
جمع‌بندی.....	۴۱۷

بخش پنجم

آمریکای لاتین.....	۴۱۹
--------------------	-----

فصل اول

چشم اندازهای جهانی شدن: آمریکای لاتین، کانون توجه.....	۴۲۱
--	-----

۴۲۲.....	۱-۱ مقدمه.....
۴۲۳.....	۱-۱-۱ مکان جغرافیایی.....
۴۲۳.....	۱-۲ چشم اندازهای اجتماعی - اقتصادی آمریکای لاتین در یک نگاه.....
۴۲۶.....	۱-۳ دروازه جهانی شدن در آمریکای لاتین.....
۴۲۶.....	۱-۴ جهانی شدن: موهبت یا نفرینی بر هویت محلی.....
۴۲۷.....	۱-۴-۱ تاثیرات مثبت.....
۴۲۸.....	۱-۴-۲ تاثیرات منفی.....
۴۲۹.....	۱-۵ سناریوی جاری جهانی شدن در آمریکای لاتین.....
۴۳۳.....	جمع بند.....

فصل دوم

۴۳۵.....	بررسی وضعیت شرکت های کوچک و متوسط تحت تاثیر جهانی شدن.....
۴۳۶.....	۲-۱ مقدمه.....
۴۳۷.....	۲-۲ وظایف مدیران در سراسر اقتصاد جهانی.....
۴۳۹.....	۲-۳ وظایف مدیران - احاطه شرکت های کوچک و متوسط در اقتصاد مقیاس جهانی.....
۴۴۹.....	جمع بندی.....
۴۵۳.....	نتیجه گیری.....
۴۶۷.....	ضمائم.....

فهرست منابع

۴۷۴.....	منابع فارسی.....
۴۷۷.....	منابع انگلیسی.....
۵۳۲.....	منابع ایتالیایی.....
۵۳۲.....	منابع فرانسه.....
۵۳۴.....	مستندات سازمان های بین المللی.....
۵۳۷.....	مستندات کشورها.....
۵۳۸.....	نشریات.....

پیشگفتار

تحولات چند دهه اخیر حکایت از آن دارد که با توسعه فن آوری اطلاعات، گسترش ارتباطات دور برد و گشایش عرصه بازتر برای تجارت آزاد و فعالیت شرکت‌های فراملیتی، جوامع رویاروی وضعیت تازه‌ای قرار گرفته‌اند. واکنش‌های موجود در قبال این تحولات چنان تناقض آمیز و پر ابهام است که گاه سیاست مداران را نیز در نوعی سردرگمی قرار داده است. موضع گیری‌های ضد و نقیض سران کشورهای مختلف خود گواه این مطلب است. از سویی مخالفت‌های مردمی، کشمکش‌های سیاسی و اظهار نگرانی‌ها وجود دارد و از سوی دیگر آغوش گشایی و استقبال از وضعیتی که بوجود آمده یا در شرف تکوین می‌باشد.

فرآیندی که از آن به جهت دادن تعبیر می‌شود، واقعیتی است غیر قابل انکار. موجی سریع و کوبنده با آهنگی بی سابقه در حال دگرگون ساختن کلیه جنبه‌های زندگی بشر در کره خاکی است و به سوی آینده‌ای ناشناخته به پیش می‌تازد. اگر نتوان گفت که این رخداد برای کشورها اجتناب ناپذیر است دست کم می‌توان اظهار داشت که کناره گرفتن از جهانی شدن امکان پذیر است اما هزینه‌ای که برای آن پرداخت می‌شود، چندان مقرون به صرفه نیست.

جهانی شدن مجموعه‌ای از فرایندهای پیوسته و پیچیده است که عرصه‌های متعددی از جمله اقتصاد، ایدئولوژی، سیاست، فرهنگ و محیط زیست را در بر می‌گیرد و موجب افزایش وابستگی کشورهای جهان به یکدیگر می‌شود. از منظر اقتصادی، سبب تاریخی جهانی شدن را می‌توان به چهار مرحله داخلی، بین‌المللی، چند ملیتی و جهانی تفکیک کرد. از منظر جهان بینی نیز چهار نوع طرز تفکر خود محوری، چندمحوری، منطقه محوری و جهان محوری در روند جهانی شدن مشاهده می‌شود. جهانی شدن دارای اثرات مثبت و منفی است و موافقان و مخالفان زیادی دارد. اصولاً طرز تلقی و نگرش نسبت به جهانی شدن بستگی به این موضوع دارد که فرد، گروه یا جامعه خاص از وضعیت به وجود آمده، منتفع و یا متضرر شده باشد.